

Nr 70.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1931 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående begränsning i jakttiden för områdena ovanför odlingsgränsen i lappmarken.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 318, av herrar *Wiklund* i Byske och *Lindberg*, har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av åtgärder för begränsning i jakttiden för områdena ovanför odlingsgränsen i lappmarken.

Till stöd för denna hemställan har anförts följande motivering:

Sedan lång tid tillbaka har bland den norrländska fjällbefolkningen framträtt önskemål om förändrad jaktlagstiftning i så måtto att den tid, under vilken jakt på hare, tjäder, orre, ripa och järpe är tillåten, skulle avsevärt förkortas. För denna befolkning utgör jakten en del uti försörjningen, och åtgärder som kunna vara ägnade att förbättra utbytet av jakten äro därför av stor ekonomisk betydelse. Det klagas nu över att på grund av de förbättrade kommunikationerna i fjällbygden nöjesjägare i allt större utsträckning tidigt på hösten söka sig till dessa trakter och beskatta viltbeståndet till förfång för den bofasta befolkningen. Man tar härvid ingen hänsyn till att djuren icke äro utvuxna, varigenom de bli ett synnerligen lätt byte för jägarna. Det har förekommit, att jaktsällskap uppenbarat sig i fjälltrakterna och skjutit lika mycket fågel på en enda dag, som en hel familj av fjällbefolkningen lyckats skjuta på en hel vinter. Detta måste betraktas såsom ett obehörigt slöseri med en för fjällbefolkningen ekonomiskt betydelsefull naturtillgång, och enligt vår uppfattning synas åtgärder till förebyggande av missförhållandena vara påkallade.

Före år 1913 tillämpades samma jakttider för skogsfågel, ripa och hare nämligen 21 augusti—15 mars i de båda nordligaste länen samt, med visst undantag, 16 augusti—14 februari i övriga delar av riket. Genom jaktstadgan den 8 november 1912 inträdde dock härutinnan ändrade förhållanden, i det att exempelvis i de fyra nordligaste länen jakttiden för ripa fastställdes till 21 augusti—28 februari och för skogsfågel till 21 augusti—31 december. Med hänsyn till önskvärdheten av överensstämmelse mellan jakttiden för skogsfågel och ripa infördes genom jaktstadgan den 25 november 1927 gemensamma jakttider för dylikt vilt. Sålunda är jakt i nu ifrågavarande avseende tillåten i Norrbottens och Västerbottens län ovan odlingsgränsen, i Jämtlands län ovan skyddsskogsgrens samt i Särna

Ifrågavarande bestämmelser rörande jakttider.

och Idre socknar i Kopparbergs län under tiden 21 augusti—28 februari och i övriga delar av Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län samt i Västernorrlands län under tiden 1 september—31 december. Ripjakten i Karesuando socken, som i sin helhet är belägen ovan odlingsgränsen, börjar alltså den 21 augusti och slutar den 28 februari. Att jakttidens början ovan odlings- och skyddsskogsgränserna fastställdes till den 21 augusti motiverades med att en framflyttning av ripjakten till den 1 september i hög grad skulle försvåra om icke rent av omöjliggöra ripjakten med stående hund, enär i början av september snöfall och hårt väder ofta inträffade i fjälltrakterna. Likaledes framhölls såsom skäl för fastställande därstädes av jakttidens slut till 28 februari, att en inskränkning av vinterjakten till årsskiftet alltför mycket skulle minska möjligheten för befolkningen i fjälltrakterna att draga nytta av ripstammen, så mycket mera som fjällbornas ripjakt på allvar toge sin början först fram i januari och februari. Vidkommande ripjakten erinrade särskilt tillkallade sakkunniga, vilka den 15 maj 1922 avgåvo det betänkande, som låg till grund för nu gällande lagstiftning, att denna jakt utgjorde en särdeles viktig inkomstkälla för befolkningen i stora delar av Norrlands fjälltrakter, vare sig den utövades av befolkningen själv eller utarrenderades till sportjägare (sid. 150).

I detta sammanhang kan jämväl omnämnas, att ovanberörda sakkunniga icke ansågo sig böra förorda en av befolkningen inom fjälltrakterna i Vilhelmina och Tärna socknar gjord framställning, att, med hänsyn till i Norge gällande bestämmelser, ripjakten i dessa trakter måtte utsträckas till den 15 mars.

*Motion vid
1929 års riksdag.*

Vid 1929 års riksdag väcktes en motion, vari hemställdes, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande jaktstadga av den 25 november 1927, att fridlysningstiden för ripa inom Karesuando socken av Norrbottens län måtte fastställas till tiden från och med den 22 mars till och med den 21 september.

Såsom skäl för ifrågavarande utsträckning av jakttiden anförde motionärerna, bland annat, att, då enligt finsk lag fridlysningstiden för ripa inträdde först den 22 mars, den svenska lagen obehörigt gynnade finnarna i deras ripfångst. I över motionen avgivet utlåtande framhöll domänstyrelsen, att föreskrift, att fridlysningstiden för ripa inom Karesuando socken skulle inträda först den 22 mars, med lika och starkare skäl kunde sägas gynna Karesuando sockenmän i jämförelse med sockenmännen inom exempelvis Jukkasjärvi. Länsstyrelsen i Norrbottens län anförde i yttrande i ärendet, att en utsträckning av jakttiden å ripa icke skulle bli till nämnvärt gagn för befolkningen, med mindre att antingen rätt medgaves att vid jakten använda snara eller fridlysningstiden för hare och skogsfågel ändrades. Jordbruksutskottet ansåg sig icke kunna förorda införandet av dylika ändrade jaktbestämmelser utan att utredning föreläge utvisande lämpligheten av sådana åtgärders vidtagande. Utskottet förklarade sig vidare hålla före, att en ändring av ripjaktstiden i varje fall knappast kunde ifrågasättas beträffande enbart Karesuando socken, då säkerligen likartade förhållanden funnes å andra orter, var-

ifrån alltså med lika berättigande krav på samma åtgärd skulle kunna göras gällande.

I enlighet med av utskottet gjord hemställan föranledde motionen icke någon riksdagens åtgärd.

Även vid 1930 års riksdag väcktes en motion i detta ämne, vari hemställdes, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande jaktstadga, att fridlysningstiden för skogsfågel och ripa inom Karesuando socken av Norrbottens län och andra därmed jämförliga delar av landet, i den omfattning Kungl. Maj:t funne det lämpligt, fastställdes till tiden från och med den 22 mars till en senare från den 21 augusti framflyttad tid samt att vid fångst av sagda fåglar å nu ifrågavarande trakter snara måtte få användas.

*Motion vid
1930 års riksdag.*

I anledning av denna motion anförde jordbruksutskottet följande.

Såsom närmare framgår av den nu förevarande motionens motivering har den samma egentliga syfte som förenämnda, vid 1929 års riksdag väckta motion, nämligen att inom Karesuando socken, genom en förskjutning av jakttiden, å ena sidan inskränka den, huvudsakligen av s. k. sportjägare, under hösten bedrivna ripjakten för stående hund samt å andra sidan utvidga den av den bofasta befolkningen under eftervintern, i allmänhet med snara, idkade ripfångsten. Med hänsyn tydligen till i sammanhang med behandlingen av förra årets motion uttalade betänkligheter mot att genomföra en dylik särlagstiftning för allenast en socken har framställningen — dock utan att någon ytterligare utredning framlägges — nu utvidgats att gälla även andra med Karesuando jämförliga delar av landet i den omfattning Kungl. Maj:t finner lämpligt. Vidare gäller framställningen nu även skogsfågel och innefattar jämväl en anhållan om att vid fångst av ripor och skogsfågel i »ifrågavarande trakter» snara måtte få användas, varmed väl torde avses, att jakt med snara skulle få äga rum *jämväl* under den tid, då den eljest på grund av harens fridlysning icke skulle vara tillåten.

I anslutning till den ståndpunkt utskottet förlidet år intog till ifrågavarande spørsmål, får utskottet framhålla, att utredning fortfarande saknas om lämpligheten av dylikt utsträckt medgivande till jakt med snara ävensom till ändrad fridlysningstid för skogsfågel. Icke heller nu anser sig utskottet därför kunna förorda sådana ändrade jaktbestämmelser, och redan av denna anledning kan utskottet ej tillstyrka förevarande motion. Utskottet vill emellertid även framhålla, att jämväl i vad angår förhållandena beträffande ripjakten i Karesuando socken erforderlig utredning fortfarande icke föreligger. Med hänsyn härtill anser sig utskottet böra uttala, att ifrågavarande angelägenhet lämpligen torde behandlas i den ordning, att den efter fullständig lokal utredning i första hand bringas under Kungl. Maj:ts prövning.

Jordbruksutskottet ansåg sig på sålunda anförda skäl icke kunna tillstyrka avlåtande av skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om sådan ändring i gällande jaktstadga, som i motionen åsyftades. I enlighet med utskottets tillika gjorda hemställan föranledde icke heller denna motion någon riksdagens åtgärd.

Yttranden
över före-
varande
motion.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttranden från domänstyrelsen samt Kungl. Maj:ts befallningshavande i Västerbottens och Norrbottens län, vilka yttranden med till desamma hörande handlingar i *bilaga* fogats vid detta utlåtande.

Utskottet.

Såsom framgår av det föregående uttalade jordbruksutskottet vid förlidet års riksdag den uppfattningen, att ifrågavarande angelägenhet lämpligen borde behandlas i den ordningen, att den efter fullständig lokal utredning i första hand bringades under Kungl. Maj:ts prövning. Vad som nu framkommit genom den av statliga myndigheter avgivna utredningen torde allenast ytterligare bekräfta, att utskottet saknar nödig grundval för ett ståndpunktstagande i den riktning, motionärerna åsyfta.

Vid sådant förhållande hemställer utskottet,

att motionen II:318 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 5 maj 1931.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Carl E. Eriksson, Elof B. Andersson, Granath, Tjällgren, J. Fritiof Gustafson* och *Dalberg*, samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmålby, *Hedlund* i Häste, *Carlström, Uddenberg, Bengtsson* i Kullen, friherre *Lilliecreutz, Andersson* i Löbbo och *Pehrsson* i Bramstorp.

Domänstyrelsen.

Bilaga.

Till riksdagens jordbruksutskott.

På framställning av jordbruksutskottet har Kungl. Maj:t den 20 sistlidne februari anbefallt domänstyrelsen att till utskottet avgiva yttrande över en i riksdagens andra kammare väckt motion II:318, vari hemställes att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av åtgärder för begränsning i jakttiden inom områdena ovanför odlingsgränsen i lappmarken.

Domänstyrelsen får i anledning härav anföra följande.

Domänstyrelsen har anmodat länsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län att, efter inhämtande av vederbörande lappfogdars och överjägmästares yttranden, till styrelsen avgiva utlåtanden i ärendet.

Länsstyrelsen i Västerbottens län har i anledning härav den 13 innevarande månad till styrelsen överlämnat avskrifter av ett direkt till jordbruksutskottet avgivet utlåtande över motionen jämte från vederbörande ortsmyndigheter inhämtade yttranden i frågan. Från länsstyrelsen i Norrbottens län har något yttrande ännu icke inkommit, varför styrelsen anser sig böra avgiva utlåtande utan avvaktan å detta.

Enligt gällande jaktstadga av den 25 november 1927 (nr 439) är jakt efter järpe, tjäder, orre och ripa i Norrbottens och Västerbottens län ovan odlingsgränsen, i Jämtlands län ovan skyddsskogsgränsen samt i Särna och Idre socknar av Kopparbergs län förbjuden från och med den 1 mars till och med den 20 augusti.

Jakttiden från och med den 21 augusti till och med utgången av februari har bestämts efter hörande av ortsmyndigheter och med hänsyn tagen till alla på denna fråga inverkande omständigheter.

Styrelsen får i detta sammanhang åberopa sitt utlåtande den 11 mars 1929 till riksdagens jordbruksutskott angående motion nr II:94 till 1929 års riksdag om ändrad fridlysningstid för ripa inom Karesuando socken.

Styrelsen får hänvisa till vad länsstyrelsen i Västerbottens län och de av denna hörda överjägmästarna jämte lappfogden och jaktvårdsföreningen anfört — varöver styrelsen uppgjort bilagda P. M. — och för egen del framhålla, att jakt å kronomarkerna ovan odlingsgränsen ej får utövas annat än efter tillstånd från vederbörande länsstyrelse. För jakten erlägges arrendeavgift i vanlig ordning, vilken kommer lapparna tillgodo. Jakt å enskild mark är där, såväl som annorstädes i riket, förbehållen vederbörande markägare, vilken sålunda äger avgöra vilken person — nöjesjägare eller annan — som därå må utöva jakt.

Genom sportjägarnas jaktutövning tillföras Ortsbefolkningen ej obetydliga inkomster dels genom försäljning av proviant, dels genom utförande av skjutsar och transporter samt genom dagsverken. Villebrädsstammens beskattning synes genom sportjägare ske endast i begränsad omfattning och fälles genom dem endast ringa mängd av vilt i jämförelse med den beskattning som sker genom snarfångst av Ortsbefolkningen. Nedskjutande av ej flygfärdig ungfågel torde bland sportjägare förekomma i icke nämnvärd omfattning.

Styrelsen anser ej skäl finnas för vidtagande av i motionen ifrågasatta åtgärder för begränsning av jakttiden inom områdena ovanför odlingsgränsen i lappmarken.

Stockholm den 19 mars 1931.

G. KUYLENSTJERNA.

Sixten Bellander.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Åberopande sin skrivelse den 19 innevarande månad i rubricerat ärendet, får kungl. domänstyrelsen, sedan från länsstyrelsen i Norrbottens län nu inkommit avskrift av dess utlåtande i ärendet till jordbruksutskottet jämte här bilagda yttranden från vederbörande lappfogde och överjägmästare, meddela, att vad länsstyrelsen anfört icke föranleder ändring i den ståndpunkt styrelsen i sin ovan åberopade skrivelse intagit.

Stockholm den 21 mars 1931.

G. KUYLENSTJERNA.

Sixten Bellander.

P. M.

Angående motion II: 318 år 1931 rörande begränsning i jakttiden för områdena ovanför odlingsgränsen.

Ärendet remitterades K. B. Västerbotten och Norrbotten den 26 februari.

K. B. Västerbotten, svar 13 februari, har inhämtat yttranden från lappfogden, överjägmästarna i Umeå, Skellefteå och Härnösands distrikt ävensom jaktvårdsföreningen.

K. B. i Västerbotten anför:

Sportjägarnas beskattning av villebrådsstammen är synnerligen ringa i jämförelse med den som sker genom ortsbefolkningen. Lappfonden tillföres genom jakt och fiske stora inkomster: 47 sportjägare 2,315 kronor + för 17 tjänstemän 185 kronor + för 331 av ortsbefolkningen 1,905 kronor = sammanlagt 4,405 kronor. Befolkningen tillföres genom jägarna ej oväsentliga inkomster. Skäl saknas fullständigt för lagstiftningsåtgärd i motionens syfte.

Öj., Umeå.

Inom distriktet skjutas eller fångas årligen 30—35,000 fåglar, representerande ett värde av 25,000 kronor. Nöjesjägare ha under senare år ej skjutit över 300 ripor, motsvarande ett värde av 225 kronor. För fjällbefolkningen stora extra förtjänster genom sportjägarna: skjutsar, för-

säljning av proviant, dagsverken. Bärande skäl föreligga ej till begränsning av jakttiden.

Öj., Skellefteå.

Jaktsällskapen jaga på arrenderade marker. Fjällbefolkningen äger sålunda både rättighet och möjlighet att utestänga obehöriga. Kronans vidsträckta fjällmarker utarrenderas genom K. B. Såväl fjällbefolkningen som nöjesjägarna äga möjlighet att förvärva jakträtt. Nöjesjägarna betala i vanliga fall tre gånger högre arrenden än ortsbefolkningen.

Inom Arjeplogs socken fångades 1930 av fjällbefolkningen 25,000 ripor, av sportjägare 1,000 ripor. Motsvarande siffror för Sorsele socken äro i medeltal respektive 6,000 och 100 ripor. Stora inkomster av jaktarrenden och dagsverken, skjutsar m. m. Avstyrker förändring av jakttiden.

Jägm. i Dorotea revir.

Fjällborna tillföras ej oansenlig inkomst genom sportjägarna. Verkligt missnöje med nu rådande förhållanden råder ej. Avstyrker ändring.

Jägm. i Malgomajs revir.

Jakt med stående hund möjlig två, högst tre veckor i början av jakttiden. Avsevärda belopp tillföres lappfonden genom jakträttsupplåtelser till sportjägare. Befolkningen tillföres även betydande inkomster genom sportjägarna. Uppgiften i motionen att ett jaktsällskap på en dag skjuter lika många ripor som en familj under en hel vinter, kan *bokstavligt* vara riktigt, då fjällbefolkningen mest ägnar sig åt snarning. Sportjägarnas byte ofta minimalt och saknar betydelse för villebrådsbeståndets beskattning. Snarningen däremot ofta ödeläggande för ripbeståndet.

Jaktvårdsföreningen.

Sportjägarnas beskattning av riporna är av ringa betydelse. Genom snarningen kommer ripbeståndet att försvagas så att ripjakten blir av ringa betydelse som näringsfång. Motionärernas motivering för förkortning av jakttiden måste helt underkännas. Än så länge torde fastställda jakttider böra bibehållas.

Lappfogden.

Inom Västerbottens län skjutas av sportjägare årligen 500 fåglar, av ortsbefolkningen skjutas och fångas 40,000 à 50,000. Befolkningen har genom sportjägarna goda extra förtjänster. I genomsnitt betalas ortsbefolkningen för skjutsar, dagsverken m. m. en summa som per fågel räknat uppgår till 5 à 10 gånger det pris som fjällborna får för den fågel de försälja. Avstyrker.

P. M.

över inhämtade yttranden med anledning av en inom riksdagens andra kammare väckt motion nr 318, angående begränsning i jakttiden för områdena ovanför odlingsgränsen i lappmarken.

K. B. i Norrbottens län.

Har inhämtat yttranden från överjägmästarna i Övre Norrbottens, Nedre Norrbottens och Skellefteå distrikt samt från lappfogden i Norrbottens Norra distrikt.

K. B. anför:

Under 1929 års riksdag avgav länsstyrelsen yttrande i anledning av väckt motion i huvudsakligen samma syfte, men begränsad till Karesuando socken. Jakten borde ordnas med hänsyn till befolkningens berättigade krav på att få tillgodogöra sig de förvärvsmöjligheter, jakten kunde erbjuda. För den tidiga jakttiden på ripa talar uteslutande den i fjälltrakterna sportmässigt bedrivna jakten för stående hund. Denna jakt är synnerligen förödande för ripbeståndet. Höstjakten är ej av ekonomisk betydelse för ortsbefolkningen. All anledning att utsträcka fridlysningstiden åtminstone till den 15 september, varigenom borde kunna säkerställas en rikligare tillgång på ripa under eftervintern, då ortsbefolkningen idkade ripfångst med snara. Vissa Ortsmyndigheter och särskilt jägmästarna anse att sportsjakten är av obetydlig omfattning. Flertalet landsfiskaler torde anse den tidiga höstjakten på ripa vara till skada för ortsbefolkningens intressen. Länsstyrelsen får för sin del tillstyrka en mera djupgående utredning av frågan.

Överjägm. i Övre Norrbotten anför:

Jakträtten å ifrågavarande marker beviljas, beträffande kronans marker av länsstyrelsen, beträffande enskilda marker av markägarna. Dessa möjligheter till begränsning innebära smidigare anpassning och bättre garantier för ett rationellt utnyttjande av jakten. Av motionärerna påstådda svåra beskattningen genom sportjägare synes vara avsevärt överdriven. För hård beskattning kan sportjakten ej vara skulden till. Ingen förbättring förväntas genom åtgärder i av motionärerna antydd riktning. Ett framflyttande av jakttidens början skulle endast medföra att sportjägarna utestängdes och att fjällbefolkningens utkomstmöjligheter minskades. Sportjägarnas jaktbyte ersättes långt över gällande marknadsvärde. Motionärernas förslag är ej av behovet påkallat.

Överjägmästaren i Nedre Norrbottens distrikt anför:

Jakten ovan odlingsgränsen bedrivs så gott som uteslutande av ortsbefolkningen. (Uttalandet avser områdena inom Nedre Norrbottens distrikt.)

Överjägmästaren i Skellefteå distrikt anför:

Jaktsällskapen jaga på arrenderade marker. Fjällbefolkningen äger sålunda både rättighet och möjlighet att utestänga obehöriga. Kronans vidsträckta fjällmarker utarrenderas av K. B. Såväl fjällbefolkningen som nöjesjägarna äga möjlighet att förvärva jakträtt. Nöjesjägarna betala i vanliga fall tre gånger högre arrenden än ortsbefolkningen. Inom

Arjeplougs socken fångades 1930 av fjällbefolkningen 25,000 ripor, av sportjägarna 1,000 ripor. Motsvarande siffror för Sorsele socken äro i medeltal respektive 6,000 och 100 ripor. Ortsbefolkningen har stora inkomster av jaktarrenden och dagsverken, skjutsar m. m. Avstyrker förändring av jakttiden.

Lappfogden i Norrbottens Norra distrikt anför:

Inom Norrbottens län börjar jakttiden för tjäder, orre, ripa, järpe och hare 11 dagar tidigare ovan odlingsgränsen än nedanför densamma. Några skäl för olika bestämmelser härutinnan torde knappast anses föreligga ur biologisk synpunkt. Inom distriktet bedrives jakt ovan odlingsgränsen till största delen av arbetare från Kiruna. Inom Jukkasjärvi, Gellivare och Karesuando socknar säges fågelstammen vara i avtagande. Inom Karesuando socken bedrives praktiskt taget icke någon sportjakt. Inom vissa delar av distriktet är inskränkning av gällande jakttid obefogad. Lämpligare att begränsa antalet jaktupplåtelser. Ej tillräckliga bevis för att gällande jakttider innebära så stort förfång för fjällbefolkningen som motionärerna göra gällande. I dessa jakttider har man sökt tillgodose såväl fjällbefolkningens som sportjägarnas intressen. För den förra kategorien genom tillåten jakt under januari och februari månader, för den senare genom tidigare höstjakt. I den mån det blir ådagalagt, att nu gällande fridlysningsbestämmelser gynna sportjaktintressena till förfång för orsbefolkningen bör man givetvis vidtaga åtgärder, ägnade att beskydda och bevara denna förvärvsmöjlighet för fjällbefolkningen.

*Länsstyrelsen
i Västerbottens län.*

Till riksdagens jordbruksutskott.

Genom nådig skrivelse den 20 nästlidne februari har Kungl. Maj:ts befallningshavande anbefallts att till utskottet avgiva yttrande över en inom riksdagen väckt motion angående begränsning i jakttiden för områdena ovan odlingsgränsen i lappmarken.

Med anledning härav har Kungl. Maj:ts befallningshavande inhämtat yttranden från lappfogden i länet, överjägmästarne i Skellefteå distrikt, Umeå distrikt och Härnösands distrikt samt från länets jaktvårdsförening, vilka härmed överlämnas.

För egen del får Kungl. Maj:ts befallningshavande anföra följande:

Avsikten med motionen torde vara att genom begränsning av den tillåtna tiden för jakt å hare, tjäder, orre, järpe och ripa utestänga sportjägare från tillfälle till jakt ovan odlingsgränsen. Det torde därför till en början böra erinras därom, att den tillåtna jakttiden för hare är densamma såväl ovan som nedan odlingsgränsen eller 1 september—28 februari, samt att det vid jakt ovan odlingsgränsen knappast torde förekomma, att vare sig hare eller järpe skjutes av sportjägare. Tjäder eller orre torde skjutas endast undantagsvis. Det är sålunda huvudsakligen jakten å ripa motionärerna avse.

Av de infortrade yttrandena framgår enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes förmenande fullt klart, att uppgifterna i motionen därom, att nöjesjägare beskatta viltbeståndet i dessa trakter till förfång för den bofasta befolkningen och att ett jaktsällskap skjutit lika mycket fågel på en enda dag, som en hel familj av fjällbefolkningen lyckats skjuta på en hel vinter, äro alldeles oriktiga och tydligen beroende på missuppfattning av förhållandena ovan odlingsgränsen. Visserligen finnes ej tillgång till någon fullt exakt statistik på detta område, men de beräkningar, som gjorts av lappfogden och överjägmästaren i Umeå distrikt ifråga om antalet ripor, som i regel fångas av ortsbefolkningen och som skjutas av sportjägare, synas väl stämma överens med de uppgifter rörande fångat vilt, som lämnas till Kungl. Maj:ts befallningshavande.

Den snarning av ripa, som bedrives av ortsbefolkningen ovan odlingsgränsen, äger så gott som uteslutande rum å kronans överloppsmarker. Tillstånd till jakt å dessa marker lämnas av Kungl. Maj:ts befallningshavande såväl i fråga om ortsbefolkningen som ifråga om sportjägare i enlighet med bestämmelserna i 56 § lagen om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige. Det bör emellertid uppmärksammas, att upplåtelse av jakt, vare sig det gäller ortsbefolkningen eller sportjägare, får äga rum endast, då så kan ske utan fara för tillgången på vilt och utan besvärande intrång för lapparna. Det ligger därför i sakens natur, att Kungl. Maj:ts befallningshavande vägrar begärd upplåtelse, om därigenom tillgången på vilt kan äventyras.

Enligt föreskrift i ovanberörda paragraf får upplåtelse av jakt liksom upplåtelse av fiske ske allenast mot viss avgift. De medel, som därvid inflyta, skola tillföras lappfonden. De avgifter, som i detta hänseende årligen erläggas av sportjägare uppgå till icke obetydligt belopp. Då i regel rätt till jakt inom ett visst begränsat område upplåtes gemensamt med rätt till fiske inom samma område kan ej uppgift lämnas å sammanlagda inkomsten av enbart jaktupplåtelser utan avse därför nedan angivna belopp avgifter för såväl jakt som fiske. Enligt för närvarande gällande upplåtelser av rätt till jakt och fiske ovan odlingsgränsen i länet utgör sammanlagda beloppet av avgifterna för 47 sportjägare 2,315 kronor, för 17 tjänstemän under tjänsteutövning 185 kronor och för 331 av ortsbefolkningen 1,905 kronor.

Den verkställda utredningen giver tydligen vid handen, att den beskattning av viltstammen ovan odlingsgränsen, som äger rum genom sportjägare, är synnerligen ringa i jämförelse med den, som sker genom ortsbefolkningen. Å andra sidan tillföres lappfonden en icke oväsentlig inkomst genom de avgifter, som erläggas av sportjägare, och befolkningen en icke obetydlig ekonomisk förmån i ersättning för utfört arbete åt sportjägare. Under sådana förhållanden synas skäl fullständigt saknas för lagstiftningsåtgärd i motionens syfte.

Umeå i landskansliet den 13 mars 1931.

NILS G. RINGSTRAND.

Gustaf Hultman.

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Västerbottens län.

Angående begränsning av jakttiden för hare och fågel ovan odlingsgränsen — nr 39—56—1931.

Den begränsning i jakttiden, som åsyftas, synes enligt skrivelsens innehåll gälla inskränkning vid jakttidens början. Skrivelsens ordalydelse att »jaksällskap uppenbarat sig i fjälltrakterna» så ock att viltbeståndet beskattas »till förfång för den bofasta befolkningen» ger sken av att inga markäganderättsbestämmelser tillämpas i fjällen utan att all jakt är oordnad eller ock att nöjesjägarna helt enkelt olagligen jaga på de bofastas marker eller jaktmarker. Den, som känner till verkliga förhållandet, vet emellertid att inga jaksällskap numera ge sig på fjälljakt utan att ha arrenderat marker så ock att nöjesjakten i fjällen numera sker under fullt ordnade förhållanden.

Vi kunna sålunda utgå ifrån att den norrländska fjällbefolkningen på sina egna marker har sin jakträtt ograverad eller i varje fall själva ha både rättighet och möjlighet att utestänga obehöriga — eller att utarrendera jaktmarkerna. Avseende jakten på kronans vidsträckta fjällmarker är denna utarrenderad genom Kungl. Maj:ts befallningshavandes i respektive län försorg. Här har såväl fjällbefolkningen som nöjesjägarna möjlighet att förvärva jakträtt och därefter utöva jakt. De flesta arrenden avse ej arrende av ensamrätt på viss mark utan avser arrendet oftast rätt till jakt för viss person. Inflytande medel gå till länens lappfonder. Nöjesjägarna betala minst lika höga men i vanliga fall 3 gånger högre arrenden än fjällbefolkningen. Det villebråd, som jakten avser, är på grund av markernas belägenhet nästan helt begränsat till ripa. Annat villebråd skjutes endast undantagsvis — i synnerhet gäller detta nöjesjägarnas jakt. Avseende nöjesjägarna torde med skottlistor kunna uppvisas att var jägare inom de lappländska fjällen sällan skjuter mer än 30, i enstaka fall 40 ripor under för jakten mest gynnsamma dagar så ock att medeltalet av jakterna per man och jakttag ej överstiger 15 å 20 ripor per dag — eller för hel jaktsäsong 60 ripor per jägare. Det torde vara rena undantag om de personer bland fjällbefolkningen, som arrendera jakträtt och under vintern bedriva skytte eller snarning, erhålla så liten fångst. Tvärt om torde detta tal i regel mångdubblas även under ordinära år. Under för fåglarna särskilt gynnsamma år kunna ju enstaka nöjesjägare undantagsvis skjuta mer än ovan uppgivna tal, men sådana jaktår flerdubblas även fångstresultatet vid snarning. Exempel på vad snarning kan lämna för resultat må anföras från Liedakka, där sönerna i gården för några år sedan uppgåvo att de snarat cirka 4,000 ripor vintern förut, men cirka 7,000 ett tidigare år. Dylika siffror kunna ju endast undantagsvis uppvisas — vanligen stannar ju resultatet kring några hundra per person. Likvisst må nämnas att husbonden i Björkliden i Arjeplougs socken (förr i Gautojaure) vid samtal i somras sade sig en dag under snarning i fjällen ha snarat 90 ripor — ett dagsresultat som visserligen var enastående men som någon nöjesjägare ej torde kunna uppnå. Om de snarade fåglarna ej medräknas torde möjligen remisshandlingens ordalydelse i avseende på jämförande uppgifter mellan ett jaksällskaps tillfälligtvis uppnådda jaktresultat på en dag och en familjs skjutresultat en hel vinter vara riktig.

Vid samtal den 13 februari detta år med en hemmansägare från Adolfström, vilken sedan många år ärligen ligger på ripfångst, uppgav han på

tal om riptillgången att ripjägarna kring Adolfström genom sina iakttagelser under årens lopp kommit till den slutsatsen att riptillgången ej röner påvisbar inverkan vare sig av snarning eller skytte. Det är väderleksförhållandena under häknings- och uppfödningstiden, som är avgörande för tillgången. Ej heller syntes han hysa någon rädsla för att nöjesjägarna skulle fördärva snarningen. Den mängd som skjutes är en ringa del av det som snaras. Till belysande härav må nämnas att i Arjeplogs socken enligt sammanställning av antalet för försändning till annan ort märkta ripor utvisade 25,000 ripor år 1930. Detta motsvaras av cirka 1,000 ripor, som skjutits av nöjesjägare. Inom Sorsele socken äro siffrorna osäkrare men beräknas som medeltal att här snaras 6,000 ripor och av nöjesjägare skjutes 100 ripor. Bättre är beräknas siffrorna här till 10,000 och 200, vilken senare siffra aldrig lär vara överskriden.

Den beskyllning att nöjesjägarna ej ta hänsyn till om fåglarna äro utvuxna eller ej torde vara obefogad. I regel äro de nöjesjägare, som underkasta sig fjällresornas strapatser och dryga utgifter, även intresserade och verkliga jägare. Och en verklig och intresserad jägare är i regel även jaktvårdare. De kullar ungfågel, som på grund av försenad eller förnyad äggläggning ej äro utväxta — framför allt de s. k. pipkycklingarna — lämnas av varje verklig jägare. Att ungriporna, som skjutas på hösten, ej hålla samma vikt som en vinterripa torde visserligen vara verklighet men ett villebråds duglighet till människoföda torde ej alltid beräknas efter vikt. Var och en, som har större erfarenhet härom, vet mer än väl att vinterripornas mörka och sega kött efter knoppdieten ej alls kan mäta sig med höstfågeln, vilken under sommaren och hösten livnärt sig av larver, bär och gröna växtdelar. Så är ock priset för höst-ripor i marknaden detsamma som för vinterripor och detta vare sig riporna äro ungripor eller gamla sådana.

Till jämförelse må ju ihåggkommas att även unghöns av tamhönan användas till föda.

Vad ovan nämnts om höstjakt på ripa, som ju sker med stående hund, gäller endast jakt på dalripa. Avseende fjällripan är denna ej föremål för någon höstjakt utan skjutes eller snaras den först sedan den under midvintern kommit ned från högfjällstrakterna och uppsökt högfjällsbranter eller lågfjällspartier. Det är även vid denna tid som dalriporna från högfjällsdalarna komma ned och bli föremål för befolkningens snarning eller skytte.

Det har ofta framställts anmärkning mot att fågeljakten i lappmarken ovan odlingsgränsen får börja tidigare än fågeljakten nedanför odlingsgränsen och har detta ansetts vara felaktigt. Det bör då bemärkas att huvudviltet ovan och nedan odlingsgränsen ej är detsamma. Medan huvudviltet ovan odlingsgränsen utgöres av de båda riparterna är detsamma nedan odlingsgränsen s. k. gråfågel, d. v. s. tjäder, orre och järpe. Det är naturligtvis ej en tillfällighet att så är förhållandet. Medan riparterna äro härdiga fjällfåglar, som ha de bästa biologiska betingelserna för sin tillvaro och utveckling ovan odlingsgränsen — ehuru dalripan jämväl är spridd nedom samma gräns — har »gråfågeln» sitt bästa utbredningsområde i skogstrakterna långt nedom fjällen — ehuru den jämväl söker sig upp i skyddade trakter mellan fjällen. Avseende häkningstid lägger dalripan sina ägg ovan odlingsgränsen lika tidigt som gråfågeln inom lappmarken nedom samma gräns. Och ungarnas utveckling går — gynnad av ljus och bättre omvårdnad m. m. — fortare inom

fjälltrakterna än i skogslandet. Att ripan redan när marken endast fläckvis är bar från snö lägger sina ägg och sedan bättre kan skydda sina ungar mot kyla och nederbörd och bättre kan skaffa dem föda beror på att hos ripan både tuppen och hönan hjälpas åt att draga försorg om och skydda ungarna i motsats till hos tjädern och orren, där hönan ensam får ombestyras detta. Avseende järpen lever även den i engifte men bör den ej medtagas i denna jämförelse, då den visserligen förekommer i lappmarken och där huvudsakligen nedom odlingsgränsen men har sitt bästa utvecklingsområde än längre från fjällen.

En utredning, som utvisar dels nöjesjägarnas avgifter till lappfonderna och antalet skjutna fåglar och dels fjällbefolkningens avgifter och antalet snarade fåglar, kommer med visshet att lämna till resultat, att de förstnämnda arrendatorerna betala villebrådet med ett vida högre belopp än de senare. Ett utestängande av de förra, som är remisskrivelsens mening, skulle minska lappfondernas inkomst av jaktarrenden högst avsevärt. Avseende befolkningens inkomster må ju bemärkas att vid nöjesjägarnas färder och jakter en ej ringa inkomst tillföres befolkningen genom båtskjutsar, bärningar o. d. Nöjesjägarna bruka oftast få beräkna dessa utgifter per ripa till ett högre belopp än det styckepris, som fjällbefolkningen på vintern får vid försäljning efter framforsling till avsättningsort. Något oerhört slöseri med en för fjällbefolkningen ekonomiskt betydelsefull naturtillgång förekommer ej. Att kalla den ordnade jakten för ett missförhållande är ej heller berättigat. I Jämtland, där nöjesjakten på ripa har börjat tidigare än i lappmarkerna, har rip-tillgången ökat genom införande av ordnade förhållanden. Var markägare i Jämtlandsfjällen torde även kunna intyga, att jaktinkomsten av ripmarkerna blir vida större genom utarrendering till nöjesjägare än genom deras utnyttjande på annat sätt.

Med stöd av ovanstående så ock med erinran att 1915 års jaktsakkunnige i sitt år 1922 avgivna yttrande efter utredning ej föreslagit inskränkning i här ifrågavarande jakttid får jag vördsamt avstyrka, att ripjakten i avseende på jakttiden blir föremål för förändring. Den förmån, som befolkningen ovan odlingsgränsen erhållit genom att snarning ännu får här bedrivas, torde vara berättigad liksom ock den utsträckning i jakttiden, som i jämförelse med längre ned belägna trakter nu är gällande för marker ovan odlingsgränsen och som just är avsedd att gynna snarningen, men att denna snarning helt skall få utestänga den ordnade jakten är däremot obefogat.

Skellefteå den 2 mars 1931.

Sune Hederström.

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Västerbottens län.

Anmodad avgiva yttrande över motion nr 318 angående begränsning av jakttiden för områden ovanför odlingsgränsen i lappmarken får jag i ärendet anföra följande.

Enligt gällande författningar är jakt å tjäder, orre, järpe och ripa tillåten under tiden 21 augusti—28 februari ovanför odlingsgränsen i Norr-

bottens och Västerbottens län och nedanför densamma under tiden 1 september—31 december.

I nyssnämnda motion framhålles, att bland den norrländska befolkningen framträtt önskemål om förändrad lagstiftning i så måtto, att den tid, under vilken jakt å ovannämnda djurslag vore tillåten ovan odlingsgränsen, måtte avsevärt förkortas. Som motiv härför anföres, att jakten i fjällbygden utgör en del uti försörjningen, samt att nöjesjägare i stor utsträckning på hösten söka sig till fjälltrakterna och beskatta villebrådsstammen allt för hårt till förfång för den bofasta befolkningen.

Nu föreliggande motion om förkortning av gällande jakttid ovan odlingsgränsen torde syfta hän mot ett framflyttande av jakttidens början till september månad eller måhända ännu längre fram.

Till belysning av frågan om jaktens ekonomiska betydelse får jag lämna nedanstående sammanställning över under angiven tid fäلت villebråd. Samtliga i det efterföljande lämnade sifferuppgifterna hänföra sig till de delar av Umeå överjägmästaredistrikt, som ligga ovan odlingsgränsen, d. v. s. Tärna socken och en del av Stensele socken. Enligt inhämtade uppgifter skjutas inom Tärna socken av befolkningen i medeltal per år cirka 6,000 ripor samt snaras cirka 25,000 samt inom Stensele socken 3,000 respektive 3,000.

Riporna skjutas huvudsakligen i november månad vid barmark eller ringa snötilgång. Snarning åter bedrives under den egentliga vintern vid djup snö.

Till bestyrkande av förestående medeltalssiffror angående viltfångsten anföras ytterligare här nedan uppgifter, angivande antal till Norge exporterade fåglar över Strimasund från Tärna socken.

År 1926	exporterades cirka	29,000	fåglar
» 1927	»	»	23,000	»
» 1928	»	»	3,000	»
» 1929	»	»	3,500	»
» 1930	»	»	450	»
» 1931 (tills dato)	»	»	1,700	»

Huvudparten av de exporterade fåglarna utgöras av ripor.

Anmärkningsvärd är den stora nedgången i exporten fr. o. m. år 1928, vilket dock kan förklaras därmed, att detta år landsvägsförbindelse med vinterplogning öppnades från Tärna, varigenom vilttransport till övriga delar av Sverige möjliggjordes.

En annan till nedgången bidragande omständighet är, att priset å fågel under den senaste tiden ställt sig mindre fördelaktigt i Norge än i Sverige.

Förestående siffror angående viltfångsten äro visserligen endast ungefärliga, men torde dock det antal fåglar, som i medeltal per år skjutas eller fångas, kunna beräknas till cirka 30,000 à 35,000. Om priset per fågel sättes till 75 öre per styck, skulle den årliga beskattningen av villebrådsstammen tillföra befolkningen i runt tal 25,000 kronor.

Motionärernas uttalande om jakten som en för fjällbefolkningen ekonomiskt betydelsefull naturtillgång bestyrkes följaktligen till fullo.

Vad åter de i motionen omnämnda nöjesjägarna beträffar, torde deras viltfångst enligt därom inhämtade uppgifter åtminstone under senare åren ej hava överstigit 300 ripor per år, representerande enligt ovanstående värderingsgrund ett värde av cirka 225 kronor.

Det viltvärde, som genom dessa jägare undandrages fjällbefolkningen, är alltså försvinnande litet, ja så obetydligt, att det säkerligen flera gånger uppväges av de förtjänster, som tillföras befolkningen genom utgörande av häst- och båtskjutsar, genom möjligheter till försäljning av proviant och matvaror samt genom dagsverken vid hantlangning åt nöjesjägare.

Slutligen tillåter jag mig meddela, att avsevärda växlingar i riptillgången sedan länge kunnat konstateras, beroende bland annat på klimatiska förhållanden, men även på orsaker, vilka ännu ej äro fullt klarlagda. Skulle emellertid allvarliga farhågor uppstå för villebrådsstammens fortbestånd, torde måhända ändrade bestämmelser angående snarningens utövande bliva påkallade.

Med hänsyn till vad ovan anförts får jag alltså som min mening uttala, att bärande skäl ej föreligga till begränsning av jakttiden utöver nu gällande i av motionärerna föreslagen riktning för i det föregående omnämnda områden.

Remissakten återgår härjämte.

Umeå i överjägmästareexpeditionen den 9 mars 1931.

Ernst T. Jansson.

Till Konungens befallningshavande i Västerbottens län.

Återställande remissakten, landskansliet nr 39—56—1931, den 27 sistlidna februari får jag, med bifogande av infortrade yttranden från jägmästarna i Malgomajs och Dorotea revir, härmed vördsamt anföra, att jag anser mig till alla delar kunna instämma i vad jägmästarna anfört.

Härnösand den 10 mars 1931.

Bj. Groth.

Till överjägmästaren i Härnösands distrikt.

Återställande remissakten nr 177 den 2 mars 1931 angående motion i riksdagens andra kammare rörande ifrågasatt begränsning av jakttiden för områdena ovan odlingsgränsen i lappmarken för hare, tjäder, orre, ripa och järpe får jag härmed vördsamt avgiva följande yttrande.

Enligt den erfarenhet jag har från såväl dessa som andra trakter inom lappmarken är faran för det matnyttiga vilda från nöjesjägarnas sida i stort sett synnerligen ringa. Ett ganska ringa antal av dessa jägare äro jägare annat än till namnet, i verkligheten äro de i regel mycket medelmåttiga skyttar och ganska lata fjällvandrare. Det byte, som de lyckas tillskansa sig, är säkerligen mycket ringa i förhållande till det sammanlagda antalet djur, som nedläggas under en jaktsäsong. Men å andra sidan pläga de hålla styvt på gentlemannalik jakt, vadan faran för jaktmissbruk från deras sida är långt mindre än den, som befolkningen

i stor utsträckning dagligen gör sig skyldig till genom misskötsel av giller. Dessa nöjesjägare tillhöra i stor utsträckning förmörnare samhällsklasser, och tillföres fjällborna ej oansenlig inkomst vid dessa jakt-expeditioners proviantering och transport. Särskilt ber jag få fästa uppmärksamheten därpå, att många av nöjesjägarna bedriva verklig *jaktvård* för befordrande av det vildas framtida trevnad och bestånd, vilket med största sannolikhet aldrig förekommer bland ortsbefolkningen.

Alla skäl synas mig därför tala emot åtgärders vidtagande för denna jägarkategori bortmotande och vågar jag påstå, att något verkligt missnöje med nuvarande förhållanden i verkligheten ej är rådande bland fjällborna i annan mån, än vad tilläventyrs lössläppt avundsjuka på enstaka ställen kunnat åstadkomma. Jag får därför vördsamt hemställa, att vederbörande myndigheter ej måtte stödja ifrågavarande riksdagsmotion, som enligt mitt förmenande ej har fog för sig.

Dorotea den 9 mars 1931.

B. Pålsson.

Till överjägmästaren i Härnösands distrikt.

Angående begränsning av jakttiden ovan odlingsgränsen i lappmarken.

Med återställande av kom. akt. nr 177 den 2 dennes får jag vördsamt anföra följande:

Jakttiderna för i riksdagsmotionen om ovannämnda ärende omnämnda djurslag äro inom lappmarken lika för hare ovan och nedom odlingsgränsen. För tjäder, orre, järpe och ripa är jakttiden ovan odlingsgränsen fr. o. m. 21 augusti t. o. m. februari, nedom odlingsgränsen fr. o. m. 1 september t. o. m. 31 december. Den efter 1 januari utsträckta jakttiden ovan odlingsgränsen har tillkommit för att tillgodose fjällbefolkningens önskemål för jaktens bedrivande vintertid genom fångst i snaror av huvudsakligen ripor under januari och februari månader. Den tidigare jakttiden på hösten ovan odlingsgränsen möjliggör jakt med stående hund två, högst tre veckor i jakttidens början och tillgodoser alltså de s. k. sportjägararnas intressen. Sportjakten förekommer inom Malgomajs revir så gott som uteslutande på kronomark ovan odlingsgränsen.

Jakttiden å denna kronomark disponeras av lapparna och utarrenderas genom länsstyrelsen för lappfondens räkning. Avsevärda belopp tillföras därigenom denna fond, huvudsakligen genom jakträttsupplåtelser till sportjägare. En inskränkning av nu gällande jakttider i början av jaktsäsongen, vilket torde vara motionärernas mening, skulle omöjliggöra jakten med stående hund. Därigenom skulle visserligen uppnås, att den s. k. sportjakten förhindrades, men lappfonden skulle gå miste om ganska avsevärda inkomster för jakträttsupplåtelser. Sportjägarerna torde även tillföra den övriga fjällbefolkningen betydande biförtjänster, som mer än väl täcka värdet på det jaktbyte, som den eventuellt förlorar. Uppgiften, att ett jaktsällskap på en dag skjuter lika mycket fågel som en hel familj av fjällbefolkningen på en hel vinter, kan visserligen bokstavligen vara riktigt, då fjällbefolkningen skjuter mycket litet fågel, men snarar desto mer. Snarningen är även en jaktmetod, som kraftigt

bidrager att reducera viltstammen på ett mycket effektivare sätt än sportjakten. I allmänhet bli sportjägarnas jaktbyte ganska minimalt. Statistik över av jaktarrendatorer fällt villebråd föres i länsstyrelsen. Jämföres mängden av detta med de massor av fågel och annat villebråd, som fjällbefolkningen avyttrar till uppköpare av vilt, så bör tydligt framgå, att sportjakten praktiskt taget saknar betydelse för villebrådsbeståndets beskattning.

Ett betydligt effektivare medel att skydda och föröka villebrådet än förhindrande av sportjakten vore snarfångstens förbudande, eller åtminstone begränsning till endast riplångst ovan skogsgränsen. En intensiv snarning kan fullständigt ödelägga viltbeståndet på en trakt. Ofta få även snarorna stå kvar året runt. Fågeln fastnar i stor utsträckning under parningstiden på våren och ligger ofta och förstöres till ingen nytta för den, som satt ut snarorna, men till stor skada för villebrådets trivsel och förökning.

Vilhelmina den 4 mars 1931.

V. Hagelberg.

c. f.

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Västerbottens län.

Med återställande av närlagda remisshandling nr 160—5—1931 får jag som mig avfordrat yttrande vördsamt anföra följande.

De i motionen påtalade missförhållandena äro åtminstone för Västerbottens län utan all betydelse. De mängder fågel, som i genomsnitt per år skjutas av de s. k. nöjesjägarna, äro i jämförelse med den fågel, som av fjällbefolkningen skjutes och snaras, av föga betydelse. Jag har rätt god kännedom om nöjesjägarnas skottlistor och i genomsnitt torde under de senaste fem åren hava nedlagts högst 500 fåglar årligen, under det att befolkningen i normala fall torde komma upp till 40,000 à 50,000. Här i länet tillämpas den principen att väl kända nöjesjägare få sig tilldelade ett visst område, där de med utestängande av andra nöjesjägare få varje år återkomma. Därigenom vinnes den förmånen, att vederbörande av intresse för fågelstammen ej beskattar den för hårt.

Normala år äro alla ungarna väl utvuxna och ingen verklig jägare ger sig till att med vilja nedlägga fågelungar. Denna fråga har för övrigt varit föremål för utredning av 1915 års jaktsakkunniga, vilka ej funno skäl att föreslå någon ändring av jakttidens början.

Erfarenheter från Jämtland visa att fågelavkastningen med samma utarrenderingssystem som nu praktiseras här i länet år ifrån år har ökat.

En synpunkt som motionärerna ej tagit någon som helst hänsyn till är den att dessa nöjesjägare genom att anställa befolkningen som bärare och roddare m. m. skaffar folket en ej så ringa extra förtjänst. Det har roat mig att för en del jaktsällskap räkna ut huru mycket folket tagit in per fågel räknat och det uppgår till i genomsnitt 5 à 10 gånger det pris som fjällborna få för den fågel, som de försälja.

Då det icke finnes några skäl som tala för att på grund vare sig av

Bihang till riksdagens protokoll 1931. 10 saml. 34 häft. (Nr 70)

biologiska eller ekonomiska skäl framflytta jakttidens början, kan jag icke tillstyrka bifall till motionen.

En annan sak, som även talar emot motionen, är den att all ordnad fågeljakt, d. v. s. ej snarning utan med stående hund, omöjliggöres därest jakten framflyttas några veckor, då fågeln ej gärna »tror» för hunden mer än till början av september månad.

Med stöd av vad jag ovan framhållit får jag vördsamt hemställa att Kungl. Maj:ts befallningshavande icke måtte till bifall förorda den gjorda motionen.

Umeå i lappfogdekontoret den 6 mars 1931.

Hans Cederberg.

Till Konungens befallningshavande i Västerbottens län.

Med anledning av motionen nr 318 i riksdagens andra kammare av herrar Wiklund och Lindberg rörande ändring av gällande jakttider på hare, gråfågel och ripa ovanför odlingsgränsen i lappmarken, över vilken motion jaktvårdsföreningen anmodats avgiva yttrande, får jag, jämte återsändande av remisshandlingen, vördsamt anföra följande:

Det kan icke bestridas, att nu gällande jakttid å gråfågel och ripa ovanför odlingsgränsen är mindre lyckligt vald och för långt framskjuten mot våren, beroende på vederbörande myndigheters alltför stora undfallenhet för fjällbefolkningens krav på rättighet att få så länge som möjligt idka *snarfångst på ripa*, vilken s. k. jakt ännu påstås utgöra en viktig näringsgren för folket i fjällområdena och sålunda som ett undantag, ett »nöd-vändigt ont» t. v. anses böra tolereras.

Så länge så är förhållandet och intill dess fjällbefolkningen genom upplysning och omständigheternas tvång vänjes vid nyttigare och mera lönande näringsfång, torde nu fastställda jakttider å matnyttigt småvilt dock böra bibehållas.

För övre Norrland nu gällande jakttider äro:

å *hare*: 1 september—28 februari (i såväl kust- som fjällområdena);

å *tjäder, orre, järpe, ripa*: nedom odlingsgränsen 1 september—31 december, ovanför odlingsgränsen 21 augusti—28 februari.

Genom den nu tillåtna massmördande snarningsjaktmetoden å ripa kommer ripstammen inom kort att så försvagas att ripjakten snart nog blir av ringa betydelse som näringsfång.

Då snarfångsten ovanför odlingsgränsen på grund härav ej längre har något berättigande och då den, med anledning av att den dessutom är en djurplågade, ovärdig jaktform, förr eller senare avskaffas, är tiden inne för en ändring och förkortning av jakttiderna, så att samma jakttider som vid kusten och i skogsregionen bliva gällande även för fjällområdena. Att så sker är också önskemålet bland jägare och jaktvårdare.

Den motivering, som av de i jaktfrågor tydligen föga bevandrade motionärerna anföres för en förkortning av jakttiden i fjällområdet, måste ur jaktvårdssynpunkt helt underkännas.

Den beskattning, som de s. k. nöjesjägarna genom verklig jakt på sina upparrenderade, väl betalade marker åstadkomma genom några få da-

gars jakt, är av ytterst ringa betydelse i fråga om inverkan på ripstammens bestånd, i jämförelse med den utrotande mass-snarning av hundratusentals ripor, som under flera månaders tid bedrivs över allt fjälländ på både tillättna och otillättna marker av fjällbefolkningen.

Bifall till motionen *avstyrkes*.

Lycksele den 8 mars 1931.

För jaktvårdsföreningen:

Lennart Wahlberg.

Sekreterare.

*Länsstyrelsen
Norrbottens län.*

Till riksdagens jordbruksutskott.

Av Kungl. Maj:t anbefalld att avgiva yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion (nr 318) angående begränsning i jakttiden för områdena ovanför odlingsgränsen får länsstyrelsen anföra följande.

Här föreliggande fråga har under de senaste åren flere gånger varit under diskussion. Senast under 1929 års riksdag begärdes länsstyrelsens yttrande i anledning av väckt motion i huvudsakligen samma syfte som den förevarande, men begränsad till Karesuando socken. Länsstyrelsen uttalade då den meningen, att jakten i fjälltrakterna i första hand borde ordnas med hänsyn till befolkningens berättigade krav på att få tillgodogöra sig de förvärvsmöjligheter, jakten kunde erbjuda. För den tidiga jakttiden på ripa ovan odlingsgränsen kunde uppenbarligen icke åberopas några biologiska skäl, utan vore det uteslutande hänsyn till den i fjälltrakterna sportmässigt bedrivna jakten för stående hund, som varit utslagsgivande vid gällande bestämmelsers avfattande. Det hade åtminstone för Karesuando sockens vidkommande från fullt vederhäftigt håll vitsordats, att denna jakt under slutet av augusti och förra delen av september vore synnerligen förödande för ripbeståndet. Då härtill komme, att höstjakten icke vore av någon ekonomisk betydelse för ortsbefolkningen, syntes all anledning vara för handen att utsträcka fridlysningstiden åtminstone till och med den 15 september, varigenom borde kunna säkerställas en rikligare tillgång på ripa under eftervintern, då den av ortsbefolkningen idkade ripfångsten med snara kunde bedrivas med bästa ekonomiska utbyte.

Från vissa ortsmyndigheter och särskilt jägmästarna göres nu visserligen gällande, att sportjakten är av relativt obetydlig omfattning i jämförelse med den i förvärvssyfte bedrivna jakten, att icke obetydliga inkomster tillföras orterna genom sportjägarna, samt att dessa jägare i regel få erlagga avsevärt högre avgifter för sina jakttillstånd å kronomark än ortsborna. Dessa synpunkter synas hittills alltid hava varit utslagsgivande, när statsmakterna haft att taga ställning till förevarande spörsmål. Emellertid råder bland landsfiskalerna i fjälldistriktet delade meningar om sportjakts berättigande och flertalet torde anse särskilt den tidiga höstjakten på ripa vara till skada för ortsbefolkningens intressen.

Under dessa omständigheter och då kravet på ändring i förevarande bestämmelser återkommer år efter år, vill det synas som om skäl vore för hande att företaga en mera djupgående utredning av frågan än som hittills ägt rum. Länsstyrelsen får för sin del tillstyrka en sådan utredning.

Luleå i landskansliet 16 mars 1931.

A. B. GÄRDE.

Arvid Lidén.

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Norrbottens län.

Angående begränsning av jakttiden för hare och fågel ovan odlingsgränsen — 34/10 — den 28 februari 1931.

Den begränsning i jakttiden, som åsyftas, synes enligt skrivelsens innehåll gälla inskränkning vid jakttidens början. Skrivelsens ordalydelse att »jaksällskap uppenbarat sig i fjälltrakterna» så ock att viltbeståndet beskattas »till förfång för den bofasta befolkningen» ger sken av att inga markäganderättsbestämmelser tillämpas i fjällen utan att all jakt är oordnad eller ock att nöjesjägarna helt enkelt olagligen jaga på de bofastas marker eller jaktmarker. Den, som känner till verkliga förhållanden, vet emellertid att inga jaksällskap numera ge sig på fjälljakt utan att ha arrenderat marker så ock att nöjesjakten i fjällen numera sker under fullt ordnade förhållanden.

Vi kunna sålunda utgå ifrån att den norrländska fjällbefolkningen på sina egna marker har sin jakträtt ograverad eller i varje fall själva ha både rättighet och möjlighet att utestänga obehöriga — eller att utarrendera jaktmarkerna. Avseende jakten på kronans vidsträckta fjällmarker är denna utarrenderad genom Kungl. Maj:ts befallningshavandes i respektive län försorg. Här har såväl fjällbefolkningen som nöjesjägarna möjlighet att förvärva jakträtt och därefter utöva jakt. De flesta arrenden avse ej arrende av ensamrätt på viss mark utan avser arrendet oftast rätt till jakt för viss person. Inflytande medel gå till länens lappfonder. Nöjesjägarna betala minst lika höga men i vanliga fall 3 gånger högre arrenden än fjällbefolkningen. Det villebråd, som jakten avser, är på grund av markernas belägenhet nästan helt begränsat till ripa. Annat villebråd skjutes endast undantagsvis — i synnerhet gäller detta nöjesjägarnas jakt. Avseende nöjesjägarna torde med skottlistor kunna uppvisas att var jägare inom de lappländska fjällen sällan skjuter mer än 30, i enstaka fall 40 ripor under för jakten mest gynnsamma dagar så ock att medeltalet av jakterna per man och jaktdag ej överstiger 15 à 20 ripor per dag — eller för hel jaktsäsong 60 ripor per jägare. Det torde vara rena undantag om de personer, bland fjällbefolkningen, som arrendera jakträtt och under vintern bedriva skytte eller snarning, erhålla så liten fångst. Tvärt om torde detta tal i regel mångdubblas även under ordinarie år. Under för fåglarna särskilt gynnsamma år kunna ju enstaka nöjesjägare undantagsvis skjuta mer än ovan uppgivna tal, men sådana jaktår flerdubblas även fångstresultatet vid snarning. Exempel på vad snarning kan lämna för resultat må anföras från Liedakka, där sönerna

i gården för några år sedan uppgåvo att de snarat cirka 4,000 ripor vintern förut, men cirka 7,000 ett tidigare år. Dylika siffror kunna ju endast undantagsvis uppvisas — vanligen stannar ju resultatet kring några hundra per person. Likvisst må nämnas att husbonden i Björkliden i Arjeplogs socken (förr i Gautojaure) vid samtal i somras sade sig en dag under snarning i fjällen ha snarat 90 ripor — ett dagsresultat som visserligen var enastående men som någon nöjesjägare ej torde kunna uppnå. Om de snarade fåglarna ej medräknas torde möjligen remisshandlingens ordalydelse i avseende på jämförande uppgifter mellan ett jaktsällskaps tillfälligtvis uppnådda jaktresultat på en dag och en familjs skjutresultat en hel vinter vara riktig.

Vid samtal den 13 februari detta år med en hemmansägare från Adolfström, vilken sedan många år årligen ligger på ripfångst, uppgav han på tal om riptillgången att ripjägarna kring Adolfström genom sina iakttagelser under årens lopp kommit till den slutsatsen att riptillgången ej röner påvisbar inverkan vare sig av snarning eller skytte. Det är väderleksförhållandena under häcknings- och uppfödningstiden, som är avgörande för tillgången. Ej heller syntes han hysa någon rädsla för att nöjesjägarna skulle fördärva snarningen. Den mängd som skjutes är en ringa del av det som snaras. Till belysande härav må nämnas att i Arjeplogs socken enligt sammanställning av antalet för försändning till annan ort märkta ripor utvisade 25,000 ripor år 1930. Detta motsvaras av cirka 1,000 ripor, som skjutits av nöjesjägare. Inom Sorsele socken äro siffrorna osäkrare men beräknas som medeltal att här snaras 6,000 ripor och av nöjesjägare skjutas 100 ripor. Bättre år beräknas siffrorna här till 10,000 och 200, vilken senare siffra aldrig lär vara överskriden.

Den beskylning att nöjesjägarna ej ta hänsyn till om fåglarna äro utvuxna eller ej torde vara obefogad. I regel äro de nöjesjägare, som underkasta sig fjällresornas strapatser och dryga utgifter, även intresserade och verkliga jägare. Och en verklig och intresserad jägare är i regel även jaktvårdare. De kullar ungfågel, som på grund av försenad eller förnyad äggläggning ej äro utväxta — framför allt de s. k. pipkycklingarna — lämnas av varje verklig jägare. Att ungriporna, som skjutas på hösten, ej hålla samma vikt som en vinterripa torde visserligen vara verklighet men ett villebråds duglighet till människoföda torde ej alltid beräknas efter vikt. Var och en, som har större erfarenhet härom, vet mer än väl att vinterripornas mörka och sega kött efter knoppdieten ej alls kan mäta sig med höstfågeln, vilken under sommaren och hösten livnärt sig av larver, bär och gröna växtdelar. Så är ock priset för höst-ripor i marknaden detsamma som för vinterripor och detta vare sig riporna äro ungripor eller gamla sådana.

Till jämförelse må ju ihågkommas att även unghöns av tamhönan användas till föda.

Vad ovan nämnts om höstjakt på ripa, som ju sker med stående hund, gäller endast jakt på dalripa. Avseende fjällripan är denna ej föremål för någon höstjakt utan skjutes eller snaras den först sedan den under midvintern kommit ned från högfjällstrakterna och uppsökt högfjällsbranter eller lågfjällspartier. Det är även vid denna tid som dalriporna från högfjällsdalarna komma ned och bli föremål för befolkningens snarning eller skytte.

Det har ofta framställts anmärkning mot att fågeljakten i lappmarken ovan odlingsgränsen får börja tidigare än fågeljakten nedanför odlingsgränsen och har detta ansetts vara felaktigt. Det bör då bemärkas att huvudviltet ovan och nedan odlingsgränsen ej är detsamma. Medan huvudviltet ovan odlingsgränsen utgöres av de båda riparterna är detsamma nedan odlingsgränsen s. k. gråfågel, d. v. s. tjäder, orre och järpe. Det är naturligtvis ej en tillfällighet att så är förhållandet. Medan riparterna äro hårdiga fjällfåglar, som ha de bästa biologiska betingelserna för sin tillvaro och utveckling ovan odlingsgränsen — ehuru dalripan jämväl är spridd nedom samma gräns — har »gråfågeln» sitt bästa utbredningsområde i skogstrakterna långt nedom fjällen — ehuru den jämväl söker sig upp i skyddade trakter mellan fjällen. Avseende häckningstid lägger dalripan sina ägg ovan odlingsgränsen lika tidigt som gråfågeln inom lappmarken nedom samma gräns. Och ungarnas utveckling går — gynnad av ljus och bättre omvårdnad m. m. — fortare inom fjälltrakterna än i skogslandet. Att ripan redan när marken endast fläckvis är bar från snö lägger sina ägg och sedan bättre kan skydda sina ungar mot kyla och nederbörd och bättre kan skaffa dem föda beror på att hos ripan både tuppen och hönan hjälpas åt att draga försorg om och skydda ungarna i motsats till hos tjädern och orren, där hönan ensam får ombestyra detta. Avseende järpen lever även den i engifte men bör den ej medtagas i denna jämförelse, då den visserligen förekommer i lappmarken och där huvudsakligen nedom odlingsgränsen men har sitt bästa utvecklingsområde än längre från fjällen.

En utredning, som utvisar dels nöjesjägarnas avgifter till lappfonderna och antalet skjutna fåglar och dels fjällbefolkningens avgifter och antalet snarade fåglar, kommer med visshet att lämna till resultat att de förstnämnda arrendatorerna betala villebrådet med ett vida högre belopp än de senare. Ett utestängande av de förra, som är remisskrivelSENS mening, skulle minska lappfondernas inkomst av jaktarrenden högst avsevärt. Avseende befolkningens inkomster må ju bemärkas att vid nöjesjägarnas färder och jakter en ej ringa inkomst tillföres befolkningen genom båtskjutsar, bärningar o. d. Nöjesjägarna bruka oftast få beräkna dessa utgifter per ripa till ett högre belopp än det styckepris, som fjällbefolkningen på vintern får vid försäljning efter framforsling till avsättningsort. Något oerhört slöseri med en för fjällbefolkningen ekonomiskt betydelsefull naturtillgång förekommer ej. Att kalla den ordnade jakten för ett missförhållande är ej heller berättigat. I Jämtland, där nöjesjakten på ripa har börjat tidigare än i lappmarkerna, har riptillgången ökat genom införande av ordnade förhållanden. Var markägare i Jämtlandsfjällen torde även kunna intyga att jaktinkomsten av ripmarkerna blir vida större genom utarrendering till nöjesjägare än genom deras utnyttjande på annat sätt.

Med stöd av ovanstående så ock med erinran att 1915 års jaktsakkunnige i sitt år 1922 avgivna yttrande efter utredning ej föreslagit inskränkning i här ifrågavarande jakttid får jag vördsamt avstyrka att ripjakten i avseende på jakttiden blir föremål för förändring. Den förmån, som befolkningen ovan odlingsgränsen erhållit genom att snarning ännu får här bedrivas, torde vara berättigad liksom ock den utsträckning i jakttiden, som i jämförelse med längre ned belägna trakter nu är gällande

för marker ovan odlingsgränsen och som just är avsedd att gynna snarningen, men att denna snarning helt skall få utestänga den ordnade jakten är däremot obefogat.

Skellefteå den 2 mars 1931.

Sune Hederström.

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Norrbottens län.

Angående begränsning av jakttiden ovan odlingsgränsen. Landskansliet nr 34/10 den 28 februari 1931.

I rubricerat ärende får jag härmed värdsamt avgiva infordrat yttrande. Jakträtt å här ifrågavarande områden beviljas antingen, beträffande kronans marker, av vederbörande länsstyrelse eller, beträffande enskilda marker, av markägarna. Länsstyrelserna eller markägarna äga därvid givetvis rätt att föreskriva alla de begränsningar i jakten, som av någon anledning finnas önskvärda. Dessa möjligheter till begränsningar i en eller annan form allteftersom dylika påkallas på grund av eventuellt rådande missförhållanden i visst avseende eller å viss trakt synes även innebära smidigare anpassning och bättre garantier för ett rationellt utnyttjande av jakten å ifrågavarande marker än som kan förväntas genom gemensamma lagbestämmelser för en hel landsända. Så t. ex. böra ej de säregna förhållanden, som äro rådande kring malmfälten i Kiruna och Gällivare inverka på lagstiftningen för övriga delar av landet, enär länsstyrelsen allt efter behov kan begränsa antalet jaktupplåtelser å dessa trakter.

Vad angår den av motionärerna påstådda svåra beskattningen genom sportjägare av viltbeståndet till förfång för den bofasta befolkningen, synes denna vara avsevärt överdriven. Även om enstaka sportjägare, som ägt tillgång till goda jaktmarker och gynnats av lämpliga väderleksförhållanden, återvänt från sin fjälltur med relativt gott byte, kan viltbeskattningen genom sportjägare dock ej anses vara av någon större betydelse, enär möjligheterna till jakt med stående hund i dessa trakter äro begränsade till endast några få veckor — slutet av augusti till mitten av september — av den mer än 6 månader lovliga jakttiden, under det att snarning av ripor, praktiskt taget det enda villebråd, som i detta sammanhang kan ifrågakomma, kan fortgå till den lovliga tidens slut. Det synes sålunda uppenbart, att om anledningen till den vissa år sparsamma förekomsten av ripor skall förklaras med för hård beskattning kan sportjakten ej bära skulden härtill. Emellertid är det förhastat, att vid ringa vilttillgång uteslutande skylla på för hård beskattning. Ogynnsamma väderleksförhållanden under tiden från värpningen till dess att kycklingarna blivit åtminstone några dagar gamla torde härvid hava större betydelse liksom också det förhållandet, att riporna ej äro lika stationära som vissa skogsfåglar utan ofta företaga långa flyttningar. Tillgången i ett visst fjällområde kan sålunda av sistnämnda anledning starkt växla under olika år.

Då, såsom ovan framhållits, jakten genom sportjägare måste anses vara av ringa betydelse ifråga om viltbeskattningen under det att övriga på

tillgången inverkan omständigheter, varpå ingen lagstiftning kan råda bot, spela största rollen, kan ingen förbättring förväntas genom åtgärder i av motionärerna antydd riktning. Ett framflyttande av jakttidens början skulle endast medföra den synbara effekten, att sportjägarna utstängdes från dessa jaktmarker och att fjällbefolkningens utkomstmöjligheter därmed minskades. Med hänsyn till de, speciellt för fjälltrakterna från och med södra Norrbotten till och med Härjedalen, avsevärda extra inkomster, som årligen genom sportjägare tillföras fjällbefolkningen i form av jaktarrenden, utgifter för bärare och roddare m. m. torde det nämligen vara uppenbart, att sportjägarnas jaktbyte ersättes långt över gällande marknadsvärde. Detta framgår även därav, att markägarna i t. ex. Jämtland och Härjedalen i största utsträckning bortarrendera sina jaktmarker till sportjägare.

Då, såsom ovan framhållits, goda möjligheter finnas att inom ramen av nu gällande lagar införa eventuellt erforderliga begränsningar i jakten å ifrågavarande områden under det att en ändrad lagstiftning i syfte att framflytta den lovliga jakttidens början kan äventyra att sportjägarna helt utestängas från dessa marker, vilket i sin tur skulle medföra minskade utkomstmöjligheter för fjällbefolkningen, kan jag ej finna att motionärernas förslag är av behovet påkallat.

Remisshandlingarna återsändas härjämte.

Luleå i Övre Norrbottens distrikts överjägmästareexpedition den 7 mars 1931.

J. Wallmark.

Till länsstyrelsen, Luleå.

Angående begränsning i jakttiden för områdena ovan odlingsgränsen i lappmarken.

Äberopande länsstyrelsens kommunikationsresolution D. nr 34/10 den 28 sistlidne februari i rubricerat ärende får undertecknad vördsamt anföra följande.

Inom nedre Norrbottens distrikt finnas endast tvenne revir, Pärälvens och Malmesjaur, vilka omfatta områden ovan odlingsgränsen. Sådana förhållanden, som av motionärerna angivas, förekomma icke inom något av dessa revir, i det jakten inom förenämnda områden så gott som uteslutande bedrives av ortsbefolkningen.

Förklaringen till att så gott som uteslutande ortsbefolkningen inom av mig förvaltad distrikt bedriver jakt å områdena ovan odlingsgränsen är säkerligen att söka däri att bättre jaktmarker, som äro lättare åtkomliga genom relativt goda kommunikationer, förefinnas inom de båda angränsande överjägmästaredistrikten, övre Norrbottens och Skellefteå distrikt.

Luleå den 7 mars 1931.

Gerh. Rosenlund.

Till länsstyrelsen i Norrbottens län.

Genom resolution den 28 februari 1931, landskansliet nr 34/10, anmodad inkomma med yttrande över ifrågasatt ändring av fridlysnings tiden för skogsfågel, ripa och hare inom områdena ovan odlingsgränsen får jag med remisshandlingarnas återställande härmed vördsamt anföra följande.

Inom Norrbottens län börjar jakttiden för tjäder, orre, ripa, järpe och hare 11 dagar tidigare ovan odlingsgränsen än nedanför densamma. Några skäl för olika bestämmelser härutinnan torde knappast kunna anses föreligga ur biologisk synpunkt. Av hönsfågeljakten ovan odlingsgränsen är ripjakten den betydelsefullaste. Under tiden 21 augusti—30 november bedrives ej någon nämnvärd fågeljakt av fjällbefolkningen, dels därför, att man ej kan förvara viltet vid denna tid till dess det kan forslas till uppköparna, dels därför, att denna jakt bedrives huvudsakligast genom snarning, vilket ej kan ske med fördel annat än i januari och februari månader. Inom Norrbottens norra lappfogdedistrikt bedrives ovan odlingsgränsen dock jakt — företrädesvis ripjakt — höstetid i rätt stor skala av s. k. sportjägare. Största delen av dem äro arbetare från Kiruna och MalMBERGET. För dessa jägares vidkommande, som bedriva jakt efter stående hund, skulle en ändring av jakttidens början från nuvarande 21 augusti fram till september månad försvåra ripjakten i hög grad på grund av ripornas minskade benägenhet att hålla för stående hund vid denna tid, och under år, då snön kommer tidigt, kan dylik jakt bliva helt omöjliggjord. Beträffande marker ovan odlingsgränsen i Jukkasjärvi och Gällivare socken skulle vissa inskränkningar för utövande av jakt måhända vara behöfliga. Under mina tjänsteresor i dessa trakter har jag hört klagomål från såväl fjällbefolkningen som sportjägarna över att viltbeståndet under de senaste åren avsevärt decimerats och vidare att detta skulle hava sin grund i alltför stor beskattning av jaktmarkerna. Om den föregivna decimeringen i fågelstammen beror endast på för stor avskjutning är jag ej fullt övertygad om. Härtill kan vissa ogynnsamma år för fågelstammens fortplantning hava varit en bidragande orsak. I Karesuando socken säges fågelstammen också vara stadd i avtagande. Här kan man dock ej göra gällande, att den av s. k. sportjägare bedrivna, enligt motionärernas mening förödande, höstjakten skulle vara orsak till decimeringen. Inom Karesuando socken förekommer nämligen praktiskt taget icke någon sportjakt, utan endast den av fjällbefolkningen själv bedrivna vinterjakten genom snarning.

Såsom ovan antytts skulle inom vissa delar av Norrbottens norra lappfogdedistrikt önskemålen om inskränkning av nu gällande jakttid för skogsfågel, hare och ripa vara befogade. Huruvida emellertid ovannämnda lokala förhållanden kunna motivera en ändring av jakttiden för allt område ovan odlingsgränsen inom länets lappmarker, kan ifrågasättas. En lämpligare form vore måhända att begränsa antalet jaktupplåtelser, vilket bl. a. kunde ske genom höjda arrendeavgifter. För min del anser jag icke tillräckliga bevis förebragta för att nu gällande fridlysningsbestämmelser skulle innebära så stort förfång för fjällbefolkningen som motionärerna göra gällande. Jag delar dock herrar Wiklunds i Byske och Lindbergs uppfattning, att fridlysningsbestämmelserna först och främst måste dikteras ur synpunkten av fjällbefolkningens väl. I nu gällande fridlysningsbestämmelser för hönsfågel har man sökt tillgodose

de olika jägarkategoriernas intressen; fjällbefolkningens genom att ovan odlingsgränsen utsträcka jakttiden att omfatta jämväl januari och februari månader, under vilka månader den för dem lämpligaste jakttiden infaller; sportjägarnas genom att tillåta jakt under hösten från den 21 augusti, vilken årstid är den för sportjakt ovan odlingsgränsen lämpligaste. I den mån det blir ådagalagt, att nu gällande fridlysningsbestämmelser gynna sportjaksintressena till förfång för den befolkning, som för sin försörjning är beroende av jakten, bör man givetvis vidtaga åtgärder, ägnade att beskydda och bevara denna förvärvsmöjlighet för fjällbefolkningen.

Luleå den 5 mars 1931.

Ragnar Pappila.